

Ανθολόγιο Μουσικών Κειμένων

Α', Β', Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Κώστας Μόσχος , <i>Μουσικολόγος</i> Μαριέττα Κανδυλάκη , <i>Μουσικοπαιδαγωγός</i> Μιχάλης Τόμπλερ , <i>Μουσικοπαιδαγωγός</i>
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Σωτήριος Δαλιάνης , <i>Εκπαιδευτικός</i> Αικατερίνη Αντωνίου , <i>Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης</i> Στυλιανή Γεωργουλή , <i>Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης</i>
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Μυρτώ Βέικου , <i>Φιλολόγος</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Γεώργιος Σιγάλας , <i>Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i> Αθανάσιος Παπαζαρής , <i>Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</i>
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Στεργιανή Αθανασιάδου , <i>Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης</i>
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Αλέξης Κυριτσόπουλος , <i>Ζωγράφος</i>
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Γυμνάσιο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Αντώνιος Σ. Μπομπέτης
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτές Επιστημονικοί Υπεύθυνοι Έργου
Γεώργιος Κ. Παλιός
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
Ιγνάτιος Ε. Χατζηευστρατίου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Κώστας Μόσχος Μαριέττα Κανδυλάκη Μιχάλης Τόμπλερ

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Ινστιτούτο Έρευνας
Μουσικής & Ακουστικής

Ανθολόγιο Μουσικών Κειμένων

Α', Β', Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	11	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13	
ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ		
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ	20	
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΩΝ	21	
ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΣ	23	
ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	24	
ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΚΑΙ ΜΙΟΥΣΙΚΑΛ	24	
ΕΠΙΠΕΔΑ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ	24	
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΧΟΡΩΔΙΑ	25	
ΠΕΡΙΟΧΩΝ	25	
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΔΗΜΟΤΙΚΑ		27
1	Πιρπιρούνα (Θράκη).....	29
2	Σήμερα μάγοι έρχονται (Κέρκυρα).....	30
3	Πάλιν ακούσεται άρχοντες (Δωδεκάνησα - Αστυπάλαια).....	31
4	Ανοιξέτε την πόρτα σας (Κρήτη).....	32
5	Σήμερα τα Φώτα και οι φωτισμοί (Ικαρία - Φούρνοι).....	33
6	Τούτες οι μέρες τό 'χουνε (Κυκλάδες - Νάξος).....	34
7	Καλόγηρος δουλειά δεν έχει (Θράκη).....	36
8	Ντιρλαντά (Δωδεκανήσου - Κάλυμνος).....	37
9	Πότε θα κάνει ξαστεριά (Κρήτη).....	39
10	Ως πότε παλικάρια (Θούριος του Ρήγα Φεραίου).....	41
11	Εδώ διαβαίνει ο Λάζαρος (Επάνησα - Λευκάδα).....	43
12	Ανάμεσα τρεις θάλασσες (Θεσσαλία - Πήλιο).....	44
13	Φέτο το καλοκαιράκι (Λέσβος).....	46
14	Κανελόριζα (Μικράς Ασίας).....	47
15	Πουκάτω στην τριανταφυλλιάν (Κύπρος).....	48
16	Σού 'πα μάνα (Πελοπόννησος).....	49
17	Απάνω στην τριανταφυλλιιά (Μακεδονία - Χαλκιδική).....	50

18	Δε σε θέλω πια (Μικρά Ασία).....	51
19	Σε καινούρια βάρκα μπήκα (Προποντίδα).....	52
20	Καροτσιέρης (Κωνσταντινούπολη).....	53
21	Θάλασσ' απ' όλα τα νερά (Κυκλάδες).....	55
22	Γιάννη μου το μαντήλι σου (Ήπειρος).....	57
23	Της Άρτας το γιοφύρι (Σκιάθος).....	58
24	Ας έμουν παλικάρι δώδεκα χρονών (Πόντος).....	59

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ - ΛΑΪΚΑ..... 61

25	Ο θερμαστής (Γ. Μπάτης).....	62
26	Στου Λινάρδου την ταβέρνα (Π. Τούντας).....	63
27	Μ' έχεις μαγεμένο (Δ. Γκόγκος).....	65
28	Στης Αλβανίας τα βουνά (Α. Χατζηχρήστος).....	66
29	Ο Ζέπος ή Ψαροπούλα (Γ. Παπαϊωάννου).....	67
30	Νύχτωσε χωρίς φεγγάρι (Α. Καλδάρας).....	68
31	Πάλιωσε το σακάκι μου (Β. Τσιτσάνης).....	70
32	Καροτσέρη τράβα (Α. Χατζηχρήστος).....	71
33	Και ο μήνας έχει εννιά (Μ. Σουγιούλ / Γ. Τζαβέλλας).....	72
34	Τα ματόκλαδά σου λάμπουν (Μ. Βαμβακάρης).....	74
35	Ο μαθητής (Γ. Ζαμπέτας / Χ. Βασιλειάδης).....	75

ΚΑΝΤΑΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΛΙΟΤΕΡΑ ΕΛΑΦΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ..... 77

36	Γιαλό - γιαλό (επανησιακή καντάδα).....	78
37	Απόψε την κιθάρα μου (επανησιακή καντάδα).....	80
38	Στης Πλάκας τις ανηφοριές (αθηναϊκή καντάδα).....	81
39	Πάμε σαν άλλοτε (Κ. Γιαννίδης / Α. Σακελλάριος, Χ. Γιαννακόπουλος).....	83
40	Για μια κιθαρίτσα (Α. Σπάθης / Γ. Οικονομίδης).....	85

ΝΕΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ..... 86

41	Άσμα Ασμάτων (Μ. Θεοδωράκης / Ι. Καμπανέλλης).....	88
42	Να διώξω τα σύννεφα (Η. Παπακώστα / Α. Δασκαλόπουλος).....	90
43	Οδή στον Γεώργιο Καραϊσκάκη (Δ. Σαββόπουλος).....	92

44	Τα ηφαίστεια (Μ. Θεοδωράκης / Α. Κάλβος)	93
45	Δέκα παλικάρια (Μ. Λοΐζος / Λ. Παπαδόπουλος)	95
46	Μέσ' στου Βοσπόρου τα στενά (Α. Καλδάρης / Πυθαγόρας)	97
47	Ομπρός βοηθάτε να σηκώσουμε τον ήλιο (Μ. Θεοδωράκης / Α. Σικελιανός)	98
48	Τα ελληνόπουλα (Ε. Καραϊνδρου / Κ. Μύρης)	100
49	Τσάμικος (Μ. Χατζιδάκις / Ν. Γκάτσος)	101
50	Άκρα του τάφου σιωπή (Γ. Μαρκόπουλος / Δ. Σολωμός)	102
51	Προς νέο συνθέτη (Λ. Κηληδόνης)	104
52	Ρόζα Ροζαλία ή το ροζ χρώμα (Λ. Πλάτωνος / Μ. Κριεζή)	105
53	Έλα απόψε στου Θωμά (Στ. Ξαρχάκος / Κ. Φέρρης)	107
54	Ήταν τέσσερα παιδιά (Μ. Χατζιδάκις / Ν. Γκάτσος)	108
55	Το φλασάκι (Λ. Μαχαιρίτσας / Σ. Μπουλάς)	110
56	Ταραντέλα (Δ. Τσακνής)	112
57	Τα λαϊκά (Σ. Κραουνάκης / Λ. Νικολακοπούλου)	114
58	Πότε Βούδας πότε Κούδας (Π. Βαγιόπουλος / Μ. Ρασούλης)	116
59	Μ' αρέσει να μη λέω πολλά (Υπόγεια Ρεύματα)	118
60	Το μηδέν (Θ. Μικρούτσικος / Λ. Λαζόπουλος)	119
61	Βραχυκύκλωμα (Β. Γερμανός)	121
62	Ιερά οδός (Ν. Ξυδάκης / Θ. Γκόνης)	123
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ		125
63	Το Τρισάγιον της Θείας Λειτουργίας (Άγιος ο Θεός)	128
64	Ύμνος της Θεοτόκου (Την τιμιωτέραν των Χερουβίμ)	130
65	Κοντάκιον των Χριστουγέννων (Η Παρθένος σήμερα)	132
66	Απολυτίκιον του Ευαγγελισμού (Σήμερα της σωτηρίας)	134
67	Κάθισμα Θεοτοκίον (Την ωραιότηταν της παρθενίας σου)	136
68	Τροπάριον του Νυμφίου (Ιδού ο Νυμφίος έρχεται)	138
69	Στιχηρόν του Πάσχα (Πάσχα ιερόν)	140
ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ		142
70	Ύμνος στον Ήλιο (Μεσομήδης)	143
71	Ύμνος στη Νέμεση (Μεσομήδης)	144

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΠ΄ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	145
72 The hart he loves the high wood (Μεγάλη Βρετανία)	146
73 La Biondina (Ιταλία)	147
74 Καληνύφτα (Κάτω Ιταλία - Ελληνόφωνα χωριά)	149
75 Les mensonges (Γαλλία)	151
76 Πολυφωνικό τραγούδι (Καμερούν)	152
77 Παιχνιδοτραγούδο (Ακτή Ελεφαντοστού)	153
78 Η βροχή πλησιάζει (Ayub Ogada - Κένυα)	154
79 Φωνητικό παιχνίδι (Καναδάς - Εσκιμώοι Ινουίτ)	155
80 Go down, Moses (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής)	156
81 Μικρή Μορένα (Χιλή)	157
82 Τα άνθη του τσαγιού (Δυτική Κίνα)	159
83 Νανούρισμα (Νότια Ινδία)	160
84 Η λυγερή (Αραβία)	161
85 Waltzing Matilda (Αυστραλία)	162
ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΔΗΜΟΦΙΛΗ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ	164
86 Summertime (G. Gershwin / D. Heyward)	166
87 At the hop (A. Singer / J. Medora / D. White)	167
88 Blowin' in the wind (B. Dylan)	169
89 Take five (P. Desmond)	171
90 A hard day's night (J. Lennon / P. McCartney)	172
91 Imagine (J. Lennon)	173
92 As tears go by (M. Jagger / K. Richards / A. L. Oldham)	175
93 Another brick in the wall (R. Waters)	177
94 Walking on the moon (Sting)	178
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΛΟΓΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ	180
95 Summer is icumen in - Ήρθε το καλοκαιράκι (Ανωνύμου)	181
96 Viva la musica (M. Praetorius)	182
97 Jubilate Deo (W. A. Mozart)	183
98 An die Freude - Ωδή στη χαρά (L. van Beethoven / Fr.von Schiller)	184

99	Toreador (G. Bizet / H. Meilhac & L. Halévy)	185
100	L' omnibus automobile (E. Satie / V. Hyspa)	186
101	Νέο Ουγγρικό Παραδοσιακό Τραγούδι (B. Bartok)	188
102	Ce qu'il a, le chat (I. Stravinsky)	191
103	Alabama song (K. Weill / B. Brecht)	192
105	Mesostics re Merce Cunningham (J. Cage)	195
105	Ορέστεια (Γ. Ξενάκης / Αισχύλος)	197
106	Μωρή κοντούλα λειμόνια (Ήπειρος – Μτγρ. Γ. Ιωαννίδης)	199
107	Ολυμπιακός Ύμνος (Σ. Σαμάρας / Κ. Παλαμάς)	201
	Εθνικός Ύμνος (Ν. Μάντζαρως / Δ. Σολωμός)	204
	ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΩΝ	206
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	212
	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ	217

Πρόλογος

Αναλάβαμε την ευθύνη της συγγραφής του Μουσικού Ανθολογίου Γυμνασίου το φθινόπωρο του 2003. Το βιβλίο που δημιουργήθηκε ανταποκρίνεται στις υποδείξεις των επιστημών της παιδαγωγικής και της μουσικολογίας, αφού περιέχει επίλεκτα κομμάτια από την ελληνική μουσική από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, παραδοσιακά τραγούδια από την Ελλάδα αλλά και όλο τον κόσμο, νεότερα ελληνικά τραγούδια, αποσπάσματα από έργα της λόγιας δυτικής μουσικής και διεθνοποιημένα δημοφιλή τραγούδια προερχόμενα από διαφορετικές τάσεις και μουσικά ρεύματα.

Το ανθολόγιο αυτό απευθύνεται σ' όλους τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας και έχει ως στόχο να αποτελέσει ένα διαρκές βοήθημα για τη σχολική πράξη τόσο στο μάθημα της μουσικής, όσο και στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία ως υποστηρικτικό υλικό στο πλαίσιο μιας συνολικής και πολύπλευρης καλλιέργειας των μαθητών. Βοηθά επίσης τους εκπαιδευτικούς να έχουν συγκεντρωμένα πολλά κομμάτια ελληνικού και διεθνούς ρεπερτορίου, να τα συνδυάζουν με τις διάφορες εκπαιδευτικές θεματολογίες και να εμπλουτίζουν έτσι τη διδασκαλία τους.

Η έρευνα για τον εντοπισμό και την επιλογή του υλικού αυτού ήταν διαδικασία επίπονη αλλά εξαιρετικά ενδιαφέρουσα, αφού απαίτησε πολύωρες «καταδύσεις» σε μουσικά αρχεία και μουσικές βιβλιοθήκες. Επιπλέον, έρευνα χρειάστηκε για την ανεύρεση των στοιχείων που συνοδεύουν κάθε κομμάτι και που κάνουν τη διδασκαλία κάθε τραγουδιού πιο ενδιαφέρουσα και γλαφυρή, όπως επίσης και για τις δισκογραφικές παραπομπές που μπορούν να χρησιμεύσουν ως επιπλέον πηγές άντλησης νέου υλικού.

Οι παρτιτούρες, άλλες κατασκευασμένες εξ αρχής από τους μουσικολόγους Σάκη Λάιο και Γιάννη Αρβανίτη και άλλες προερχόμενες από έγκυρες εκδόσεις, εφοδιάστηκαν με επιπλέον στοιχεία όπως η δομή του κομματιού, η συνοδεία ενώ πλαισιώνονται με άλλες πληροφορίες όπως διαθεματικές έννοιες, επίπεδο δυσκολίας, ιστορικά στοιχεία και επιμέρους δραστηριότητες που συνοδεύουν κάθε τραγούδι.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναγνωρίσουμε τη συμμετοχή της μουσικοπαιδαγωγού Νάνσης Τουμπάκρη στην όλη προσπάθεια, η συμβολή της οποίας ήταν ιδιαίτερα καθοριστική στην συγγραφή του βιβλίου αυτού.

Οι συγγραφείς
Κώστας Μόσχος
Μαριέττα Κανδυλάκη
Μιχάλης Τόμπλερ

Εισαγωγή

1. Γενικά

Το τραγούδι, πέρα από μια ευχάριστη δραστηριότητα, είναι ένα μέσο φωνητικής, εκτελεστικής και μουσικής καλλιέργειας καθώς και γνωριμίας με τους μουσικούς πολιτισμούς από διάφορα μέρη και διάφορες εποχές. Είναι επίσης ένα μέσο επαφής με την ποίηση και παράλληλα, μέσα από τις διάφορες θεματολογίες των τραγουδιών, εξάιρετο εργαλείο διαθεματικής προσέγγισης. Η εκμάθηση τραγουδιών μπορεί να προσφέρει επίσης στα παιδιά γνωριμία μ' ένα πλούσιο ρεπερτόριο από διάφορα μουσικά είδη, το οποίο θα μπορούν να απολαμβάνουν και ως ενήλικες.

2. Περιεχόμενα ανθολογίου - κριτήρια επιλογής

Το ανθολόγιο, ακολουθώντας τις γενικές και ειδικές προδιαγραφές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, αποτελείται από ένα σύνολο επίλεκτου ρεπερτορίου από διάφορα είδη μουσικής, τόσο του μουσικού πολιτισμού της πατρίδας μας, όσο και μουσικών πολιτισμών και ρευμάτων από άλλα μέρη του κόσμου. Περιλαμβάνει κομμάτια από την ελληνική μουσική παράδοση, ρεμπέτικα, λαϊκά και νεότερα δημοφιλή ελληνικά τραγούδια, παραδοσιακά τραγούδια από άλλες χώρες, τραγούδια από τη λόγια μουσική της Ελλάδας και του Δυτικού πολιτισμού, δημοφιλή τραγούδια από τον παγκόσμιο πολιτισμό. Κριτήρια επιλογής είναι α) η υψηλή ποιότητα μουσικής και λόγου, β) η ευκολία διδασκαλίας των τραγουδιών, γ) η αντιπροσωπευτικότητά τους ως δειγμάτων διαφόρων μουσικών πολιτισμών, δ) η κάλυψη διαφόρων θεματολογιών και ε) η προέλευση των τραγουδιών από ένα ρεπερτόριο το οποίο θα μπορούν να απολαμβάνουν τα παιδιά και μελλοντικά ως ενήλικες.

3. Μορφή παρουσίασης

Τα τραγούδια παρουσιάζονται ως εξής: μετά τον τίτλο αναφέρονται οι συντελεστές του τραγουδιού με πρώτο το όνομα του συνθέτη της μουσικής και δεύτερο το όνομα του ποιητή ή του στιχουργού. Στη συνέχεια βρίσκεται το μουσικό κείμενο με τους στίχους της πρώτης στροφής. Με φθόγγους μικρότερου μεγέθους σημειώνονται οι οργανικές εισαγωγές οι δεύτερες φωνές και τα μελίσματα. Στα ξενόγλωσσα τραγούδια παρατίθενται οι πρωτότυποι στίχοι ή / και μεταφράσεις. Στις γλώσσες που δεν χρησιμοποιούν λατινικό αλφάβητο, οι στίχοι σημειώνονται φωνητικά με σχετικό υπόμνημα.

3.1 Τονικότητα

Σε πολλά τραγούδια χρησιμοποιήθηκε η τονικότητα του πρωτοτύπου. Συχνά, ωστόσο, έγινε μεταφορά σε τονικότητες πιο απλές και πιο κοντά στην έκταση της εφηβικής φωνής.

3.2 Πολυφωνία

Όπου είναι δυνατή μία απλή πολυφωνική εκτέλεση (πρίμο - σεκόντο, μπάσο, ισοκράτης), καταγράφονται μαζί με την μελωδία και οι υπόλοιπες φωνές για λόγους σαφήνειας σημειώνονται με φθόγγους μικρότερου μεγέθους.

3.3 Συνοδεία

Στα κομμάτια που μπορούν να συνοδευτούν με κάποιο πολυφωνικό όργανο (πίانو - αρμόνιο, κιθάρα, ακορντεόν) για λόγους οικονομίας χώρου, εκτός εξαιρέσεων, σημειώνονται μόνο οι συγχορδίες με τυποποιημένη σημειογραφία, όπου:

A = Λα, B = Σι, C = Ντο, D = Ρε, E = Μι, F = Φα, G = Σολ,

m = ελάσσων π.χ. Cm = Ντο ελάσσων, dim τρίφωνη ελαττωμένη π.χ. Cdim = Ντο - Μι_b - Σολ_b, aug = αυξημένη π.χ. C_{aug} = Ντο - Μι - Σολ_#, 7 με μικρή έβδομη π.χ. C7 = Ντο - Μι - Σολ - Σι_b, maj7 με μεγάλη έβδομη π.χ. C_{maj7} = Ντο - Μι - Σολ - Σι, 6 με μεγάλη έκτη π.χ. C6 = ντο - μι - σολ - λα, 6_b με μικρή έκτη π.χ. C6_b = ντο - μι - σολ - λα_b, sus4 με την τέταρτη αλλά χωρίς την τρίτη π.χ. C_{sus4} = ντο - φα - σολ, /δηλώνει τη νότα του μπάσου όταν είναι διαφορετική από τη θεμέλιο π.χ. C / G = Ντο μείζων με σολ στο μπάσο. Π. χ.

C: 1,3,5
 Cm: 1,3_b,5
 Cdim: 1,3_b,5_b
 C_{aug}: 1,3,5_#
 C6: 1,3,5,6
 Cm6: 1,3_b,5,6_b
 Cm^{b6}: 1,3_b,5,6_b
 C7: 1,3,5,7_b
 Cm7: 1,3_b,5,7_b
 C_{maj7}: 1,3,5,7
 C_{sus4}: 1,4,5
 C/G: C/G

Σε μερικά παραδοσιακά τραγούδια πάνω από το πεντάγραμμο χρησιμοποιούνται τα ντο, ρε, μι κ.ο.κ. τα οποία δεν δηλώνουν τη συγχορδία αλλά είναι ένδειξη της βάσης του τετραχόρδου και μπορεί να βοηθήσει τη συνοδεία του τραγουδιού με ισοκράτη ή με λαούτο.

Είναι αυτονόητο ότι η συνοδεία με βάση τις συγχορδίες ακολουθεί το ρυθμικό σχήμα του τραγουδιού. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι εκτέλεσης της συγχορδίας.

Ενδεικτικά:

Καλαματιανός - Συρτός
 Καρσιλαμάς

3.4 Δομή

Η δομή του τραγουδιού σημειώνεται πάνω στην παρτιτούρα με κεφαλαία γράμματα της αλφαβήτου σε πλαίσιο έτσι ώστε να είναι δυνατή η μουσική παρατήρηση. Π.χ. όταν το τραγούδι αποτελείται από δύο ή περισσότερες διαφορετικές μελωδίες σημειώνεται με Α, Β, Γ κ.λπ. Σε περίπτωση που μια μελωδία παραλλάσσεται, χρησιμοποιείται το Α, Α', Α'' κ.λπ. ενώ, όταν το τραγούδι αποτελείται από ομοιογενές μουσικό υλικό, οι φράσεις που το απαρτίζουν σημειώνονται με Α1, Α2, Α3, κ.λπ.

3.5 Συμπληρωματικά στοιχεία

Με στόχο να γίνει η διδασκαλία πληρέστερη, κάθε τραγούδι συνοδεύεται με πρόσθετα στοιχεία τα οποία αντιστοιχούνται σε σύμβολα ως εξής:

α) βαθμός δυσκολίας: χρησιμοποιείται με αστεράκια κλίμακα 1-5, όπου ψηλότερος βαθμός σημαίνει αυξημένη δυσκολία

β) πληροφοριακά στοιχεία για το τραγούδι, όπως την ιστορία του, το ρυθμό του, την περίσταση που εκτελείται κ.ο.κ.

γ) διαθεματικές έννοιες, όπως αυτές ορίζονται από το Δ.Ε.Π.Σ.

δ) προτάσεις ειδικών δραστηριοτήτων με βάση το συγκεκριμένο τραγούδι

ε) ενδεικτική δισκογραφία και βιβλιογραφία

Το ανθολόγιο συνοδεύεται από σειρά CD στα οποία περιέχονται επιλεγμένες για την πιστότητα του ύφους εκτελέσεις των τραγουδιών.

4. Οδηγίες για τη διδασκαλία των τραγουδιών

Ο εκπαιδευτικός καλό θα ήταν να προσέξει τα παρακάτω σημεία:

- Η χρήση του ηχητικού υλικού διευκολύνει τη διδασκαλία του τραγουδιού. Πολλά τραγούδια δύσκολα στη μουσική ανάγνωση, μπορούν να τραγουδηθούν εύκολα μέσω της ακρόασης.
- Το ηχητικό υλικό βοηθά επίσης τα παιδιά να γίνουν αποδέκτες, πέραν της μελωδίας, και του έργου στην ολότητά του, δηλαδή: του μουσικού και εκτελεστικού ύφους, των στολιδιών και ποικιλιμάτων, της ενορχήστρωσης και της ρυθμικής αγωγής και γενικά όλων αυτών των στοιχείων του πρωτοτύπου που δεν είναι δυνατό να σημειωθούν στην παρτιτούρα.
- Το ίδιο υλικό μπορεί ν' αποτελέσει έναυσμα για ενεργητική ακρόαση και υποστήριξη της διαθεματικής διδασκαλίας διαφόρων ενότητων.

- Οι παρτιτούρες απευθύνονται κυρίως στον εκπαιδευτικό. Μπορούν όμως να χρησιμοποιηθούν και από τους μαθητές ως εργαλείο υποβοήθησης της ενεργητικής ακρόασης (παρατήρηση μορφής, μελωδικής κίνησης, γλώσσας κ.λπ.). Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να βγει το μουσικό κείμενο φωτοτυπία σε μεγέθυνση επαρκή ώστε να διαβάζεται άνετα από τους μαθητές.
- Οι προτεινόμενες δραστηριότητες στοχεύουν στην υποστήριξη της διδασκαλίας κάθε τραγουδιού, χωρίς όμως να αποτελούν και το μοναδικό τρόπο προσέγγισης. Οι καλύτερες δραστηριότητες είναι εκείνες που προκύπτουν μέσα από τη συνεργασία με τα παιδιά.
- Τα συνοδευτικά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν το έναυσμα για περαιτέρω έρευνα είτε από τον εκπαιδευτικό είτε από τους μαθητές.

5. Δραστηριότητες

Στα περισσότερα τραγούδια, αν όχι σε όλα, μπορούν να συνδυαστούν με δραστηριότητες που θα βοηθήσουν την αισθητική πλευρά της ερμηνείας τους, την ευφάνταστη παρουσίαση και την πολύπλευρη απόδοσή τους. Ταυτόχρονα, οι δραστηριότητες αυτές θα δώσουν μία διάσταση ευχάριστη και δημιουργική σ' αυτή τη διαδικασία.

Άλλα παιχνίδια και δραστηριότητες, πάλι, θα βοηθήσουν στη γνωριμία, την εξάσκηση και την απόλαυση του ρυθμού, της δομής, των στίχων και της μελωδίας ενός τραγουδιού.

Παραθέτουμε εδώ γενικές δραστηριότητες και παιχνίδια που μπορούν να εφαρμοστούν στα περισσότερα τραγούδια. Σε ορισμένα τραγούδια, πέραν των γενικών παρατίθενται και συμπληρωματικές δραστηριότητες.

Δραστηριότητες μουσικής εκτέλεσης

- E-1. Διάλογος: μεταξύ σολίστα και ομάδας ή δύο υπο - ομάδων π.χ ένα παιδί ή ο δάσκαλος ή μια ομάδα τραγουδά ένα στίχο και απαντά η υπόλοιπη τάξη π.χ. στο τραγούδι “Ω ντιρλαντά ντιρλανταντά”.
- E-2. Πολυφωνία: όπου ενδείκνυται, μια ομάδα παιδιών τραγουδά ισοκράτη ή δεύτερη φωνή π.χ. βυζαντινούς ύμνους ή στο τραγούδι “Γιαλό - γιαλό”.
- E-3. Ρυθμική συνοδεία: ρυθμικά όργανα ακολουθούν το ρυθμό του κομματιού (ρυθμός λόγου και μελωδίας, επαναλαμβανόμενοι ρυθμικοί σχηματισμοί). Οι ρυθμικές αυτές δραστηριότητες μπορούν να γίνουν με ήχους που μπορούν να παραχθούν από το σώμα, από αντικείμενα ή από ρυθμικά όργανα.
- E-4. Μελωδική - αρμονική συνοδεία: εφόσον υπάρχει δυνατότητα, μελωδικά όργανα ακολουθούν τη μελωδία του κομματιού παίζοντας και παραλλαγές της ή τον ισοκράτη ή τη δεύτερη φωνή, είτε συνοδεύουν αρμονικά με αναλυμένες συγχορδίες όπως περιγράφηκε στην παράγραφο E-3.
- E-5. Φωνητικά - οργανικά μέρη: τα όργανα παίζουν τα οργανικά περάσματα π.χ. “Τί 'θελα και σ' αγαπούσα” στα στροφικά επαναλαμβανόμενα τραγούδια κάθε στροφή επαναλαμβάνεται μια φορά από τα όργανα και μια από τις φωνές π.χ. στο τραγούδι “Κανελόριζα”.

- E-6. Μαέστρος - εκφραστικότητα: ένα παιδί αναλαμβάνει το ρόλο του μαέστρου οδηγώντας την τάξη σε αλλαγές δυναμικής και ρυθμικής αγωγής, σύμφωνα με τη δομή του κομματιού.
- E-7. Στιλιστική απόδοση: ακούγοντας την πρωτότυπη ηχογράφιση τα παιδιά παρατηρούν τις στιλιστικές ιδιαιτερότητες του τραγουδιού (στολίδια, ηχώχρωμα φωνής κ.ο.κ.) και τις εντάσσουν στην εκτέλεσή τους.

Δημιουργικές δραστηριότητες

- Δ-1. Ενορχήστρωση: με τα διαθέσιμα όργανα της τάξης τα παιδιά αποδίδουν τα λόγια του τραγουδιού π.χ. στο τραγούδι “Καλόγηρος δουλειά δεν έχει” αποδίδουν το “τάμπουρ τούμπουρ λε λε λε” των στίχων του τραγουδιού με όργανα ή παράγουν αντίστοιχους ήχους. Με γραφική παρτιτούρα στον πίνακα κατασκευάζουν ένα ενορχηστρωτικό σενάριο και το ακολουθούν.
- Δ-2. Αυτοσχεδιασμός: τα παιδιά αυτοσχεδιάζουν ελεύθερα πάνω στη μελωδία ή το ρυθμό του τραγουδιού, ενώ μπορούν να συνεχίσουν τον αυτοσχεδιασμό και μετά το τέλος του τραγουδιού.
- Δ-3. Δημιουργία παράλληλης μελωδίας π.χ. στα πεντατονικά ηπειρώτικα ή μελωδικής γραμμής μπάσου.
- Δ-4. Δημιουργία φωνητικών σχημάτων με βάση το ρυθμικό σχήμα, την αναλυμένη συνοδεία του κομματιού ή τη φωνητική μίμηση των μουσικών οργάνων που περιλαμβάνονται στην ενορχήστρωση.
- Δ-5. Δημιουργία νέων στίχων: τα παιδιά επεκτείνουν το κομμάτι με λόγια δικά τους π.χ. στο “Ω ντριλντά ντριλνταντά”. Δημιουργούν νέα λόγια πάνω στη μελωδία με δικό τους θέμα. Αποδίδουν τα ξενόγλωσσα τραγούδια με ελληνικούς στίχους τους οποίους προσαρμόζουν στη μελωδία.
- Δ-6. Απόδοση σε διαφορετικά μουσικά στιλ: τα παιδιά πειραματίζονται στην απόδοση ενός κομματιού σε ένα διαφορετικό στιλ π.χ. ενός ρεμπέτικου ως ράπ. Πειραματίζονται με την τροποποίηση του ρυθμού π.χ. ο ρυθμός του τραγουδιού “Στου Λινάρδου την ταβέρνα” από 2/4 μετατρέπεται σε 3/4, παρατηρώντας τη διαφορετική αίσθηση που δίνει το κομμάτι έτσι.
- Δ-7. Δημιουργία νέας μελωδίας: πάνω στους στίχους του τραγουδιού τα παιδιά επινοούν μια νέα μελωδία.

Πολιτιστικές δραστηριότητες

Οι παρακάτω δραστηριότητες μπορούν να προετοιμάζονται όχι μόνον από τον/την εκπαιδευτικό αλλά και από ομάδες παιδιών υπό μορφή εργασίας και να παρουσιάζονται στην τάξη.

- Π-1. Σύνδεση των τραγουδιών με τον εθνικό κύκλο (κάλαντα, εορτές κ.ο.κ.)
- Π-2. Σύνδεση των περιεχομένων των στίχων με ιστορικά, κοινωνικά ή άλλα πολιτιστικά στοιχεία π.χ. τραγούδια της ξενιτιάς, νανουρισματα, τραγούδια εργασίας.
- Π-3. Σύγκριση των διαφορετικών μουσικών ιδιωμάτων π.χ. παραδοσιακού - ρεμπέτικου - ελαφρού τραγουδιού, των τοπικών μουσικών γλωσσών π.χ. ηπειρώτικης - νησιώτικης κ.ο.κ.
- Π-4. Συλλογή και παρουσίαση στοιχείων που χαρακτηρίζουν ένα μουσικό ιδίωμα ή στιλ (όπως για παράδειγμα τυπικά μουσικά όργανα, κοινωνικές ομάδες, γεωγραφικές περιοχές, χώροι και τρόποι εκτέλεσης κ.ο.κ.)

Π-5. Σύγκριση του τρόπου απόδοσης του ίδιου εννοιολογικού θέματος σε διάφορα στιλ π.χ. σε κάλαντα από διαφορετικούς τόπους.

Σύνδεση με άλλες τέχνες

T-1. Χορός: τα παιδιά χορεύουν το χορό που αντιστοιχεί στο τραγούδι.

T-2. Κίνηση: δημιουργούν κινητικό σενάριο με βάση το ρυθμό, τη μελωδία, το κείμενο και τη δομή του τραγουδιού και το εκτελούν στην τάξη.

T-3. Παντομίμα και δραματοποίηση: αποδίδουν τα λόγια του τραγουδιού ως μικρό δρώμενο στην τάξη, είτε μόνο με παντομίμα είτε με δραματοποιημένους μουσικούς διαλόγους. Σε μια δραματοποίηση ενός μύθου ή παραμυθιού εντάσσουν και προσαρμόζουν τραγούδια που έχουν μάθει.

T-4. Εικαστικά: αποδίδουν εικαστικά το περιεχόμενο των στίχων και την αίσθηση που τους αποπνέει το τραγούδι. Άλλοτε αποδίδουν γραφικά το τραγούδι κάνοντας αντιστοιχήσεις: ηχοχρώματα με χρώματα, αξίες με σημεία, ρυθμικά σχήματα ή μοτίβα με εικαστικά σχήματα κ.ο.κ.

T-5. Οπτικοακουστικά: δημιουργούν ένα απλό οπτικοακουστικό σενάριο με βάση το τραγούδι, τραβούν φωτογραφίες (ή βίντεο) που σχετίζονται με το θέμα του τραγουδιού και τα παρουσιάζουν στην τάξη παράλληλα με την εκτέλεσή του.

Κλείνοντας θεωρούμε σκόπιμο να τονίσουμε ότι:

α) η διδασκαλία των τραγουδιών μπορεί να γίνει όχι μόνο από τον εκπαιδευτικό ειδικότητας αλλά από κάθε εκπαιδευτικό

β) το τραγούδι στο σχολείο αφορά όλα τα παιδιά και όχι μόνο τα “καλλίφωνα” και

γ) κριτήριο αξιολόγησης δεν πρέπει να αποτελεί η καλή φωνή αλλά η προσπάθεια και η διάθεση συμμετοχής.

Οδηγός συμβόλων

βαθμός δυσκολίας

πληροφοριακά στοιχεία για το τραγούδι

διαθεματικές έννοιες

προτάσεις ειδικών δραστηριοτήτων

ενδεικτική δισκογραφία και βιβλιογραφία

Κατάλογοι

Αλφαβητικός κατάλογος συνθέτων

Βαγιόπουλος, Πέτρος (Σοφάδες Καρδίτσας 1949)	116
Βαμβακάρης, Μάρκος (Σύρος 1905 - Αθήνα 1972).....	74
Bartok, Béla (Ουγγαρία 1881 - 1945).....	188
Beethoven, Ludwig van (Γερμανία 1770 - 1827)	184
Bizet, Georges (Γαλλία 1838 - 1875)	185
Γερμανός, Βαγγέλης (Πειραιάς 1950).....	121
Γιαννίδης, Κώστας (Σμύρνη 1903 - Αθήνα 1984)	83
Γκόγκος, Δημήτρης ή Μπαγιαντέρας (Πειραιάς 1903 - Αθήνα 1985)	65
Cage, John (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής 1912 - 1992)	195
Desmond, Paul (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής 1924 - 1977)	171
Dylan, Bob (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής 1941)	169
Ζαμπέτας, Γιώργος (Αθήνα 1925 - Αθήνα 1993).....	75
Gershwin, George (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής 1898 - 1937)	166
Jagger, Mick (Μεγάλη Βρετανία 1943).....	175
Θεοδωράκης, Μίκης (Χίος 1925)	88, 93, 98
Καλδάρas, Απόστολος (Τρίκαλα 1922-Αθήνα 1990)	68, 97
Καραϊνδρου, Ελένη (Τυχείο Δωρίδας 1941).....	100
Κηλαηδόνης, Λουκιανός (Αθήνα 1934)	104
Κραουνάκης, Σταμάτης (Αθήνα 1955)	114
Λοϊζος, Μάνος (Αλεξάνδρεια 1947 - Μόσχα 1982).....	95
Lennon, John (Μεγάλη Βρετανία 1940 -1980)	172, 173
Μάντζαρος, Νικόλαος (Κέρκυρα 1795 - Κέρκυρα 1872)	204
Μαρκόπουλος, Γιάννης (Ηράκλειο Κρήτης 1939).....	102
Μαχαίριτσas, Λαυρέντης (Βόλος 1956)	110
McCartney, Paul (Μεγάλη Βρετανία 1942)	172
Μεσομήδης (Κρήτη 2ος αιώνας μ.Χ.).....	143, 144
Μικρούτσικος, Θάνας (Πάτρα 1947)	119
Mozart, Wolfgang Amadeus (Αυστρία 1756 - 1791)	183
Μπάτης, Γιώργος (Μέθανα 1885 ή 1889 - Πειραιάς 1967).....	62

Ξαρχάκος, Σταύρος (Αθήνα 1939)	107
Ξενάκης, Γιάννης (Βραΐλα 1922 - Παρίσι 2001).....	197
Ξυδάκης, Νίκος (Κάιρο 1952)	123
Παπαϊωάννου, Γιάννης (Κίος Μικράς Ασίας 1913 - Αθήνα 1972)	67
Παπακώστα, Ηλέκτρα (Αθήνα)	90
Πλάτωνος, Λένα (Ηράκλειο Κρήτης 1951)	105
Praetorius, Michael (Γερμανία 1571 - 1621).....	182
Richards, Keith (Μεγάλη Βρετανία 1943)	175
Σαββόπουλος, Διονύσης (Θεσσαλονίκη 1944)	92
Σαμάρας, Σπύρος (Κέρκυρα 1863 - Αθήνα 1917)	201
Σουγιούλ, Μιχάλης (Αϊδίνι 1906 - Αθήνα 1958).....	72
Σπάθης, Αλέκος (Έδεσσα 1915 - Αθήνα 1970)	85
Satie, Erik (Γαλλία 1866 - 1925)	186
Singer, Arthur (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής)	167
Sting (Μεγάλη Βρετανία 1951).....	178
Stravinsky, Igor (Ρωσία 1882 - 1971)	191
Τούντας, Παναγιώτης (Σμύρνη 1884 - Αθήνα 1942).....	63
Τσακλής, Διονύσης (Καρδίτσα 1954)	112
Τσιτσάνης, Βασίλης (Τρίκαλα 1915 - Λονδίνο 1984)	70
Waters, Roger (Μεγάλη Βρετανία 1943).....	177
Weill, Kurt (Γερμανία 1900 - 1950).....	192
Χατζηχρήστος, Απόστολος (Σμύρνη 1903 - Αθήνα 1959)	71
Χατζιδάκις, Μάνος (Ξάνθη 1925 - Αθήνα 1994)	101, 108

Αλφαβητικός κατάλογος στιχουργών και ποιητών

Αισχύλος	197
Βαμβακάρης, Μάρκος.....	74
Βασιλειάδης, Χαράλαμπος	75
Brecht, Bertolt	192
Γερμανός, Βαγγέλης	121
Γιαννακόπουλος, Χρήστος	83

Γκάτσος, Νίκος	101, 108
Γκόγκος, Δημήτρης ή Μπαγιαντέρας	65
Γκόνης, Θοδωρής	123
Δασκαλόπουλος, Άκος	90
Dylan, Bob	169
Halévy, Ludovic	185
Heyward, Dubose	166
Hyspa, Vincent	186
Jagger, Mick	175
Κάλβος, Ανδρέας	93
Καλδάρas, Απόστολος	68
Καμπανέλλης, Ιάκωβος	88
Κηληδόνης, Λουκιανός	104
Κριεζή, Μαριαννίνα	105
Λαζόπουλος, Λάκης	119
Lennon, John	172, 173
Μύρης, Κώστας	100
Μπάτης, Γιώργος	62
Μπουλάς, Σάκης	110
McCartney, Paul	172
Meilhac, Henri	185
Νικολακοπούλου, Λίνα	114
Οικονομίδης, Γιώργος	85
Παλαμάς, Κωστής	201
Παπαδούκας, Παναγιώτης	95
Παπαϊωάννου, Γιάννης	67
Πυθαγόρας	97
Ρασούλης, Μανόλης	135
Σαββόπουλος, Διονύσης	116
Σικελιανός, Άγγελος	98
Σολωμός, Διονύσιος	102, 204
Schiller, Friedrich von	184

Sting	178
Τζαβέλλας, Γιώργος	72
Τούντας, Παναγιώτης	63
Τσακνής, Διονύσης	112
Τσιτσάνης, Βασίλης	70
Φέρρης, Κώστας	107
Waters, Roger	177
Χατζηχρήστος, Απόστολος	71

Θεματολογικός κατάλογος

Αγάπη.....	46, 47, 51, 65, 74, 83, 90, 118, 149, 157, 161, 185, 188, 199
Βροχή.....	29, 154
Γάμος.....	48, 49, 50
Γεφύρια	58
Ειρήνη	169, 173
Εκπαίδευση.....	75, 104, 108, 177
Επαγγέλματα	37, 53, 52, 63, 67, 71, 104, 185
Ζώα - πουλιά - ψάρια	46, 50, 146, 188, 191
Ήλιος.....	143
Θάλασσα.....	44, 55, 67
Θρησκευτικοί ύμνοι	128, 130, 132, 134, 136, 138, 140
Μεταφορικά μέσα.....	52, 53, 62, 71, 186
Μουσική – Μουσικά όργανα.....	80, 85, 101, 107, 182
Νανουρίσματα.....	160
Ξενιτιά.....	55, 57
Ονόματα.....	43, 57, 63, 67, 92, 95, 97, 105, 107, 108, 116, 156, 157
Παιχνίδια.....	153, 155
Παναγία.....	130, 134, 136
Σατιρικά.....	36, 37, 63, 75, 104, 116, 121, 151, 186, 191
Τόποι	58, 66, 81, 97, 108, 123, 192
Ύμνοι.....	128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 143, 144
Φυτά.....	47, 48, 50, 159, 199

Κύκλος του χρόνου

Φθινόπωρο	27
Μικρασιατική καταστροφή	97
28η Οκτωβρίου	39, 66, 88, 100
17 Νοέμβρη	93, 98, 100, 169, 173
Χριστούγεννα	30, 132
Πρωτοχρονιά - Αγίου Βασιλείου	31, 32
Φώτα	33
Αποκριά	34, 36
Άνοιξη	37, 123
25η Μαρτίου	41, 92, 95, 101, 102, 108, 134
Λαζάρου	43
Πάσχα	138, 140
Άλωση Πόλης	44
Καλοκαίρι	46, 164, 181

Κατάλογος τραγουδιών από θεατρικές παραστάσεις, κινηματογραφικές ταινίες και μιούζικαλ

75, 107, 112, 119, 166, 186, 192, 197

Επίπεδα δυσκολίας

* 29, 31, 32, 33, 36, 37, 43, 57, 118, 121, 128, 132, 149

** 39, 41, 42, 47, 48, 49, 52, 58, 66, 74, 80, 90, 92, 95, 104, 110, 112, 130, 134, 138, 151, 155, 161, 177, 178, 182, 183, 184, 191

*** 34, 46, 50, 51, 55, 62, 63, 67, 68, 70, 71, 72, 78, 88, 100, 101, 102, 107, 108, 114, 136, 146, 147, 152, 154, 156, 157, 162, 169, 172, 173, 175, 186, 195, 197

**** 30, 44, 53, 75, 81, 83, 85, 93, 97, 98, 105, 116, 123, 140, 143, 144, 153, 159, 167, 181, 185, 188, 199, 204

***** 59, 65, 119, 160, 166, 171, 192, 201

Κατάλογος τραγουδιών για χορωδία με 2, 3 ή 4 φωνές

70, 72, 75, 78, 80, 85, 93, 97, 98, 101, 112, 146, 147, 152, 153, 154, 156, 167, 172, 181, 182, 183, 192, 197, 199, 201, 204

Κατάλογος περιοχών

Ακτή Ελεφαντοστού.....	153
Αραβία.....	161
Αστυπάλαια.....	31
Αυστραλία.....	162
Γαλλία.....	151
Δυτική Κίνα.....	159
Επάνησα - Λευκάδα.....	43
Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.....	156
Ήπειρος.....	57, 199
Θεσσαλία - Πήλιο.....	44
Θράκη.....	29, 36
Ικαρία - Φούρνοι.....	33
Ιταλία.....	147
Κάλυμνος.....	37
Καμερούν.....	152
Καναδάς - Εσκιμώοι Ινουίτ.....	155
Κάτω Ιταλία - Ελληνόφωνα χωριά.....	149
Κένυα.....	154
Κέρκυρα.....	30
Κρήτη.....	32, 39
Κυκλάδες.....	55
Κυκλάδες - Νάξος.....	34
Κύπρος.....	48
Κωνσταντινούπολη.....	53
Λέσβος.....	46
Μακεδονία - Χαλκιδική.....	50

Μεγάλη Βρετανία.....	146
Μικρά Ασία.....	47, 51
Νότια Ινδία.....	160
Πελοπόννησος.....	49
Πόντος.....	59
Προποντίδα.....	52
Σκιάθος.....	58
Χιλή.....	157